

Η συνάντηση του μυστηρίου της εξομολόγησης με την προσωποκεντρική θεραπεία (πρωτοπρεσβύτερος Ευστράτιος Καρατσούλης)

/ [Πεμπτουσία](#)

Η συνάντηση του μυστηρίου της εξομολόγησης με την ΠΠΘ του Carl Rogers έδωσε την δυνατότητα να αναφερθούν ζητήματα γενικότερου προβληματισμού για την σχέση θεολογίας με την ψυχολογία. Από την διαπραγμάτευση του θέματος φάνηκε ότι η θεολογία δεν μπορεί και δεν πρέπει να κλείσει τα μάτια της μπροστά στις επιστημονικές εξελίξεις των επιστημών του ψυχισμού. Η Εκκλησία ποτέ δεν αρνήθηκε την επιστημονική γνώση, διότι πρώτον και αυτή είναι μία δωρεά του Θεού στον άνθρωπο και δεύτερον η επιστήμη καταγράφει και ανακαλύπτει τον κόσμο και τον άνθρωπο, τα οποία είναι δημιουργήματα του Τριαδικού Θεού.

Ένας σύγχρονος άγιος της Εκκλησίας μας και βαθύς γνώστης της ανθρώπινης ψυχής, ο όσιος Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης, θεώρησε τον δρόμο αυτό, της συνάντησης της Εκκλησίας με την ψυχολογία ένα δρόμο που θα έπρεπε να ακολουθήσει η Εκκλησία, αρκεί στην πορεία αυτή να μην χανόταν το πρόσωπο του Χριστού [254]. Ακόμη η θέση του π. Βασιλείου Θερμού ότι η μεν φθορά της προαιρέσεως αποτελεί αντικείμενο του πνευματικού αγώνα και της ποιμαντικής, η δε φθορά των ενεργειών της φύσεως αντιμετωπίζεται με τους διάφορους κλάδους της ιατρικής και της ψυχοθεραπείας [255], αλλά και του π. Φιλόθεου Φάρου η ιατρική θεραπεία επιχειρεί να θεραπεύσει το σώμα, η ψυχοθεραπεία επιδιώκει την ψυχολογική θεραπεία και η ποιμαντική φροντίδα αποβλέπει στην πνευματική θεραπεία [256] μπορούν να αποτελέσουν το πλαίσιο αυτής της συνάντησης.

Έτσι η θεολογία, από τον πατερικό της πλούτο, μπορεί να δανείσει πολλά στοιχεία και να βοηθήσει την ψυχολογία σε πολλά ζητήματα για την ανατομία της ψυχής και της ανθρώπινης συμπεριφοράς, δίνοντας νέες προοπτικές και λύσεις στα αδιέξοδά της. Η ίδια η θεολογία μπορεί να χρησιμοποιήσει σαν όχημα την σύγχρονη γλώσσα και τις ανακαλύψεις της ψυχολογίας, ιδίως της ΠΠΘ, για να μεταφέρει στον σύγχρονο άνθρωπο τον τρόπο υπέρβασης της αμαρτίας, της θεραπείας και αποκατάστασης του στην Βασιλεία του Θεού. Η γλώσσα αυτή είναι μια χρήσιμη γλώσσα για να παρουσιάσει την ανθρωπολογική διδασκαλία, τη μέθοδο με την οποία οι νηπτικοί πατέρες προσέγγιζαν τα πνευματικά φαινόμενα καθώς και τις «θεραπευτικές» μεθόδους κατά την πνευματική και ποιμαντική τους πορεία. Η ψυχολογική γνώση και, κυρίως, το ψυχολογικό γλωσσάρι, τιθέμενα στην υπηρεσία της Θεολογίας, μπορεί να αποδειχτούν χρήσιμα «εργαλεία», που θα βοηθήσουν να γίνουν οικεία και καταληπτά τα πλούσια αποθέματα της πατερικής

εμπειρικής γνώσης σχετικά με την ενδοψυχική δομή του ανθρώπου, τη φύση και τη λειτουργία των παθών, των πειρασμών και των εμποδίων κατά την προσπάθεια εμπέδωσης της αρετής [257].

Πρότυπο αυτής της υπέρβασης αποτελεί το πρόσωπο του Χριστού. Η ανθρωπολογική πρόταση της Εκκλησίας επικεντρώνεται στην χριστονομία, η οποία συνιστά μία εσχατολογική-εκκλησιολογική κατηγορία.. Η χριστονομία δεν επιδιώκει την εξάρτηση του ανθρώπου από έναν απόμακρο Θεό, αλλά από τον ενσαρκωμένο, ιστορικό Ιησού, Υιό του Θεού, ο οποίος ενσαρκώθηκε ως τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος χαρίζοντας στον άνθρωπο μία εσχατολογική και σωτηριολογική προοπτική.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

254. Αδαμάντιος Αυγουστίδης, «Παρέμβαση» στην ημερίδα Θεραπεία Ψυχής (Αθήνα : Ι.Ν. Αγ. Παρασκευής Αττικής, 2015) σ. 108.

255. Βασίλειος Θερμός, «Προς μία θεολογική κατανόηση της ψυχοπαθολογίας και της θεραπείας» στο Θεολογία και ψυχιατρική σε διάλογο ό.π., σ. 112.

256. π. Φιλόθεος Φάρος, Η ίαση ως υγείας ολοκληρία, η ολιστική ιατρική ως εκκλησιαστική παράδοση και επιστημονική πρωτοπορία (Αθήνα : Αρμός, 2003) σ. 23.

257. Αδαμάντιος Αυγουστίδης, «Η ορθοδοξία και η ψυχολογία», Η Ορθοδοξία ως Πολιτισμικό Επίτευγμα και τα Προβλήματα του Σύγχρονου Ανθρώπου : Η Ορθοδοξία απέναντι σε θέματα της Εποχής μας, τ. Β' ό.π., σ. 153.